

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 18 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo Slov. Gospodarskega v Mariboru, Koroska cesta 8. List se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema naročilno, inserate in reklamacije.

Gene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije s poštne proste.

Številni račun poštnega urada Ljubljana 10.608, Telefon interurb, št. 113,

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

21. številka

MARIBOR, dne 27. maja 1926.

60. letnik

V boj zoper korupcijo!

V starih grških pripovedkah in bajkah se pripoveduje o strašnih večglavih zmajih, ki so bili strah cele širne pokrajine. Eden najstrašnejših je domačeval v močvirju pri Lerni v južni Grčiji. Premagal je vsakega, ki se ga je lotil, ker sta na mestu ene odsekane glave zrastle kar dve novi. Prišel pa je slavni grški junak Herkul ter začel boj z divjim zmajem. Težak je bil ta boj in strašen. Za vsako odsekano glavo sta zrastle dve novi iz krvi, ki je tekla iz zmajevih ran. Herkul je sekal naprej ter omahoval. Zmaj se je po vsakem udarcu s prenovljenimi glavami ste goval proti njemu. Herkul je že skoraj obnemogel, ko mu njegov nečak in oproda Jolauš priteče na pomoč. Zažge namreč gozd ter z gorečimi debli po vsakem Herkulejevem udarcu izpali rano, predno iz krvi poženejo nove glave. Zmaju prileti na pomoč velikanski rak, ki junaka štjplje in grize v noge, da bi se obrnil ter ne bi zadel zmajeve glave. Pa tudi tega sovražnika se Herkul otrese ter ne odneha, dokler ne odseka zmaju vseh glav ter ne zakoplje poslednje glave v zemljo ter navali na njo ogromen kamen.

Strašen zmaj domačuje tudi v naši državi. Ima še več glav in še več in globljih žrel nego bajeslovni grški zmaj. Ta zmaj se imenuje korupcija. Strašna pošast je to in nevarna. Njena žrela so nenasična. Njene številne glave sesajo in pijejo kri — denar in blago iz žil narodnega gospodarstva v naši državi.

Proti tej pošasti je ljudstvo brez moči. S svojim denarjem, s svojimi žulji in s svojo krvjo mora to pošast hraniti. Vlada, ki bi imela glavno dolžnost, da začne borbo zoper to pošast, se ne gane, ker ji manjka poguma. Na čelu vlade v naši državi je zadnjih šest let skoro nepretrgoma bil Nikola Pašič, ki je vse drugo, samo ne kakšen Herkul v borbi zoper korupcijo. On ni niti sposoben, da bi preganjal korupcijo, ker bi moral zadeti lastnega sina Radeta Pašiča, ki je glavni nosilec korupcije v naši državi. O Veliki noči je Nikola Pašič moral odstopiti, zamenjal pa ga je njegov zvesti oproda Nikola Uzunovič, ki stori samo to, kar mu Nikola Pašič dovoli ali pa zapove.

Slabotno in sramotno ulogo, ki jo igra radikalno-radičevska vlada v vprašanju korupcije, je dokazala 14. maja razprava o interpelaciji opozicije o korupcijskih zadevah Rade Pašiča, ki je s svojim posredovanjem pri raznih ministrih zaslužil milijone na škodo države in ljudstva. Spričo teh za državo poniževalnih dejstev bi bila dolžnost vlade, da bi odredila zoper krivce strogo preiskavo ter da bi predložila narodni skupščini zakon o pobijanju korupcije. Tega pa vlada noče storiti in zato je od radikalov predloženi vodeni protikorupcijski sklep, za kojega se je izjavil ministrski predsednik Nikola Uzunovič, ostal v narodni skupščini v manjšini, ker so proti

njemu poleg cele opozicije glasovali celo tudi Radičevci.

Po parlamentarnem načelu bi mesto Uzunovičeve vlade, ki je 15. majnika padla, na vprašanju korupcije, morala nastopiti vlada, sestavljena iz tistih strank, ki so 15. maja glasovale zoper korupcijo. Da ni prišlo do tega, marveč, da je ostala dalje na krmlu Uzunovičeva vlada, je krivda Stjepana Radiča in njegovega slovenskega oproda Pucelja, ki nista hotela razdreti radičevske zveze s Pašičevci. Samo da pašičevsko-radičevska kompanija ostane na vladi, samo da ostane Pucelj minister! Zoper korupcijo pa se naj bori, kdor hoče!

Naša stranka se je zoper korupcijo borila ter se bo borila naprej. Bila je med prvimi, ki so v narodni skupščini klicali na boj zoper korupcijo. V imenu SLS je poslanec dr. Hohnjec v svojem govoru na seji narodne skupščine 29. decembra 1921 med drugim izjavil sledeče: »Največ bodo poklicani činitelji narodu prištedili s tem, ako odstranijo tistega vampirja, ki iz odprtih žil našega narodnega in gospodarkega organizma srka in pije ljudsko kri. Ta vampir je korupcija. Korupcija je sicer pojav, ki se je pojavil več ali manj v vseh državah kot posledica demoralizacije, ki je nastopila med in po vojni. Toda pri nas je to zlo zavzelo tako velike dimenzije (tolik obseg), da je zastrupilo vse javno življenje in vse javne odnose in globoko izpodkopava avtoriteto naše države. Ako bodo merodajni činitelji zaprli oči pred korupcijo, so sokrivi tega zla in njegovih posledic.«

V borbi zoper korupcijo je naša stranka imela ter bo imela prvo besedo. V nedeljo, 30. maja, priredi v Ljubljani velik zbor zoper korupcijo, na kojem bodo poleg dr. Korošca govorili še drugi voditelji opozicije, kakor Davidovič, dr. Spaho in drugi. Kdor more ta dan v Ljubljano, naj se udeleži tega zbora! Zlo korupcije se da premagati samo z združenimi močmi!

Radič z nagobčnikom.

Globoko je padel Stjepan Radič, nekdanj čislani in proslavljeni voditelj hrvatskega naroda. Naša stranka se ni nikdar za njega ogrevala ter mu ni nikdar pela slave, ker dobro pozna njegov nestalni, prevrtljivi značaj. Računala pa je z njim kot z voditeljem bratskega nam hrvatskega naroda.

Mi smo velikokrat dvignili glas zoper njegovo pogrešeno politiko. Njegova zapuščenjska politika, prva doba Radičeve politike, je vsa potekla v obnemoglem obsojanju Beograda in vseh njegovih ukrepov, ter v povečevanju hrvatske republike, katero je hrvatskemu narodu stokrat in tisočkrat obljubljal. S to svojo negativno, zanikajočo politiko, ki je zametavala udeležbo v beogradskem parlamentu, je

spremljale v vidni ginjenosti pesem o proslavi ljubezni priproste kmetske matere do svojih dveh sinov.

Tudi mene je priklenil pevčev slavospev, da ga sem poslušal verno in si zapomnil vsebino, ki je tale, do danes.

Priprosta in že bolj stara ter zdelana kmetska mamica je imela dva pridna ter krepka sina: Štefana in Roka. Skupno in v zadovolju so obdelovali vsi trije majhno posestvece, ki je preživljalo skromno družino in eno kravico.

Izbruhnila je vojna. Na cesarjev klic sta morala od ljubljene matere Štefan in Rok. Z odhodom od doma je zamrla vsaka vest o njuni usodi. Sinovi sosedov so se vračali na dopuste, pisali domačim z bojišč, le od Štefana in Roka ni bilo pisma in sploh nobenega obvestila. Vse je govorilo: Štefan in Rok sta padla.

Mati ni verjela tem govoricam in večkrat so jo videli, kako je stala pred hišo, si zastirala z desnico oči in zrla po cele ure v ono smer, v katero sta odšla od hiše sina in iz katere bi se morala vrniti.

Minula so leta . . . Štefana in Roka od nikoder. Mati je bila zlezla vsled žalosti in trpljenja čisto skupaj, njene oči so bile suhe . . . vrelec solz jej je že bil usahnil . . .

Nekega dne se vrne utrujena in sključena mamica proti večeru z njive k hiši. Na začudenje najde odprta vrata. Vstopi in na mizi zagleda: železno-leseno roko in dvoje steklenih oči, ki sta zrla v njo mrtvo in onemelo.

Okoli jej uide od teh čudnih predmetov v sosedno

Radič postal glavni sokrivec centralistične ustave, ki nasprotuje bitnim interesom hrvatskega in slovenskega naroda.

Ko je Radič po preteku štirih let s svojo stranko stopil na realna (stvarna) politična tla, se je zaletel v drugo nasprotje. Prej je zanikal vse, kar je Beograd storil, sedaj pa je naenkrat vse priznal. Prej je obsojal centralizem in njegove posledice, sedaj pa ga je začel hvaliti in povečevati. Napravil je strankarsko pogodbo z radikali, da bi mogel stopiti v vlado, in to zvezo je z lažnjivim imenom krstil za narodni sporazum med Hrvatimi in Srbi.

Izpočetka je sam bil v vladi. Ko pa je pod višjim vplivom o Veliki noči 1926 povzročil krizo vlade in padec Nikole Pašiča kot predsednika vlade, je čez nekaj dni tudi sam zletel iz vlade. Ko je bil zunaj vlade, je začel ostro napadati nekatere radikalne pravke kot nosilce korupcije ter je še na praznik Kristusovega vnebohoda na ljudskem shodu v Novi Gradski grmel zoper korupcijo. Drugi dan je svojo stranko naščuval, da mora z opozicijo glasovati v parlamentu zoper korupcijo. Tretji dan pa se je zopet začel pogajati z Uzunovičem, ki je v parlamentu padel na vprašanju korupcije, da ostane s svojo stranko v Uzunovičevi vladi. Radikali so to dovolili, pa le samo pod pogojem, da ne smeta ne Stjepan Radič ne njegov nečak Pavle Radič več biti ministri, da pa morata v vladi ostati Radičeva protivnika hrvatska ministri dr. Nikič in dr. Superina.

Radikali so dodali še en pogoj, ki je za Radiča naravnost poniževalen in razaljiv. Radič je namreč moral ustmeno in pismeno obljubiti, da dva meseca ne bo govoril na javnih shodih in zborih. Dali so mu torej na usta nagobčnik, kakor je Radič sam izjavil, in on je ta nagobčnik sprejel ter bode odpotoval v kakšno gorsko zatišje ali pa na morje.

Tako globok je Radičev padec. Izdal je narodni program hrvatskega ljudstva, priznal centralizem v vsem njegovimi posledicami, naprtil na hrbet hrvatskega in slovenskega ljudstva državni proračun z ogromnim bremenom 13 milijard in naposled se je v vprašanju korupcije popolnoma udal Pašičevcem. In sedaj je še dobil nagobčnik na usta! Padec globok, pa zaslužen!

Proslava 15-letnice Orla v Središču.

V nedeljo, dne 20. junija t. l., proslavi središki »Orla« 15letnico svojega obstanka in delovanja. 15 let poteče letos, odkar so vsadili požrtvovalni organizatorji v Središču plodonosno seme orlovske organizacije, ki je na rodovitnih tleh navdušene in neustrašne mladine vsklilo ter se razrastlo v mogočno drevo sedanje številne orlovske družine.

»Orla« središki je začel svoje delovanje iz nič, brez potrebnih sredstev; ni imel lastnih prostorov

izbico, kjer sta spavala do odhoda Štefan in Rok. Glej čudo! Materino oko zapazi na posteljah dva spavajoča moška — eden brez desnice, drugi brez oči!

Mati spozna otroka, krične kot zadeta na smrt, pozabi trenutno na beraško stanje sinov, pohiti k spečima in materine roke se oklenejo krčevito predragih bitij, radi kojih odsotnosti ji je bil usahnil vrelec materinih solz . . .

Pevajoči in goslajoči bogec je prekinil spremljanje ter pesem in zaprosil iz polnega grla: »Kumice krajske (botre slovenske), dajte krono, da Vam pojem dalje!«

V slepčev klobuk so se usule od vseh strani kro-ne. Skrbno jih je potlačil proti dnu, potegnul z lokom in pel dalje.

Spavajoča sina čutita materin objem in se zbudita. Enoroki Štefan objame z levico majko, na obeh očeh slepi Rok tiple okrog, ker mu ne pade v prazni punčici premili materin obraz, izostane objem in iz izpraznjenih očesnih duplin se ulijeta dva hudournika solz — priča: Majka, objami me ti, jaz živi mrlič iščem zastoj tvoje roke!

Po prvih objemih med materjo in otrokoma se odpre že leta usahneli vrelec materinih solz in v teh solzah je bila kuhana večerja za enorokega Štefana in slepega Roka. Drugo jutro se odpravita Štefan in Rok na zahvalno božjo pot k Mariji bistriški.

Enoroki Štefan pada slepemu Roku palico in tako stopata počasi izpred domače hiše po cesti k Materi bistriški, da se jej zahvalita za najslajšo dobroto zopetnega svidenja z materjo.

Januš Golec:

Pesem bistriškega „bogeca“.

V mojem rojstnem kraju ob Sotli je navada, da romajo ljudje po enkrat na leto k znani božji poti: Marija Bistrica v Zagorju na Hrvatskem.

V vojnem letu 1918 sem se udeležil tudi jaz bistriškega romanja s procesijo Obsotličanov. Med božje potniki so bile po večini ženske, katerih možje, sinovi ter bratje so bili razkropljeni po raznih frontah.

Po opravljeni pobožnosti smo zapuščali Bistrico v procesiji.

Za obisk Krajncev (Slovencev) so zvedeli razni zagorski berači, katerih kar mrgoli po Bistrici in po okolici. Ti so se razvrstili ob vsaki strani ceste in nas prosili denarnih milodarov.

Ob koncu fronte beračev je čepel po turško prekrizanih bosih nog star slepec z goslami. Ko smo dospeli v bližino tega bogeca (slepec goslaču pravijo v Bistrici »bogec«), ga je dregnila pod rebra ženska vodnica in mu rekla na glas: »Zapoj bogec ono žalostno o materi, Krajnci so tu!«

Bogec je prijel za gosli, potegnul z lokom po strunah, uprl prazni očesni jamici v nas romarje in iz prs mu je začela jadikovati dolga pesem, katere vsebina je ganila naše romarice do solz.

Ob spremljevanju strun je pel slepi bogec tako vabeče za takratna od vojnega gorja stiskana srca, da je postala pred njim naša procesija. Romarice so posedle krog pevca, se zazrle vanj s solznimi očmi in

V našem kraju

posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

in drugih pripomočkov za uspešno društveno delo. V privatnih hišah se je zbiral, po dvoriščih in kletah je iskal zavetja. Vse mu je prerokovalo kratko življenje; da bi mu zadali skorajšnjo smrt, so napeli nasprotniki vse sile in pri tem se niso sramovali tudi najpodlejših laži in obrekovanj, celo dejanski napadi na njegove voditelje in tudi člane so bili na dnevnem redu. A naš mladi »Orel« je v tem nasprotovanju delal veliko preizkušnjo za svoj obstanek in bodočnost.

Sveta navdušenost, idealizem, jeklena volja in lastna moč ga je dvignila iz tedanjih žalostnih razmer do sedanjega stališča. S trdno voljo je v ljuti borbi delal od početka do danes za napredek organizacije in Bog je blagoslovil to požrtvovalno, nesebično delo. Iz nič je začel središki »Orel« — danes stoji po njegovih zaslugah in krvavih žuljih lep, dokaj velik Društveni dom v Središču, opremljen s potrebnimi pripomočki za uspešno društveno delo, kjer delujejo poleg »Orla« tudi mnoge druge cvetoče naše organizacije s svojimi odseki.

A naš »Orel« ni delal samo za sebe, čeravno se mu to predbaciva. Ko si je zgradil »v trudu in znoju« lastne, težko zaželjene prostore in se vsestransko udril na znotraj, se je dvignil k mogočnemu poletu: s svojim vplivom in neumornim delom je zasejal orlovske misel po vseh sosednjih župnijah in po lastnih izkušnjah tamkaj organiziral orlovske odseke. Nedeljo za nedeljo, velikokrat tudi med tednom, so hiteli voditelji in vaditelji po teh mladih odsekih in jim nudili svojo pomoč. Svoj polet je obrnil središki »Orel« tudi v sosednje Medjimurje. Z besedo in zgledom je vplival na tamkajšnjo mladino, da se je začela probujati in organizirati v »Orla« in danes deluje tam šest navdušenih mladih odsekov, ki tvorijo lastno Medjimursko okružje s sedežem v Čakovcu.

Taki so v glavnem sadovi enega najstarejših odsekov v Prekiji ob 15letnici njegovega trudapolnega požrtvovalnega in nesebičnega dela.

Kot krono tem svojim uspehom in delovanju si je nabavil središki »Orel« s pomočjo blagih svojih dobrotnikov in prijateljev zasluženi prapor, katerega hoče na dan proslave blagosloviti in slovesno razviti, prapor — ki bo vodil v bodoče našega »Orla« k novim uspehom in ga navduševal za še večje delo.

Prireditev se bo vršila po sledečem sporedu:

Na predvečer, dne 19. junija — podoknica kumici.

V nedeljo, dne 20. junija: dopoldne:

Ob štirih: budnica po trgu (godba Kat. Omladine iz Maribora).

Ob osmih: Zbiranje udeležencev na trgu pred podružnico, nato pohod k župni cerkvi.

Ob pol devetih: Zabijanje žrebcev in blagoslovitev prapora; nato sv. maša za umrle člane, podpornike in dobrotnike odseka.

Po maši: Odhod v Društveni dom.

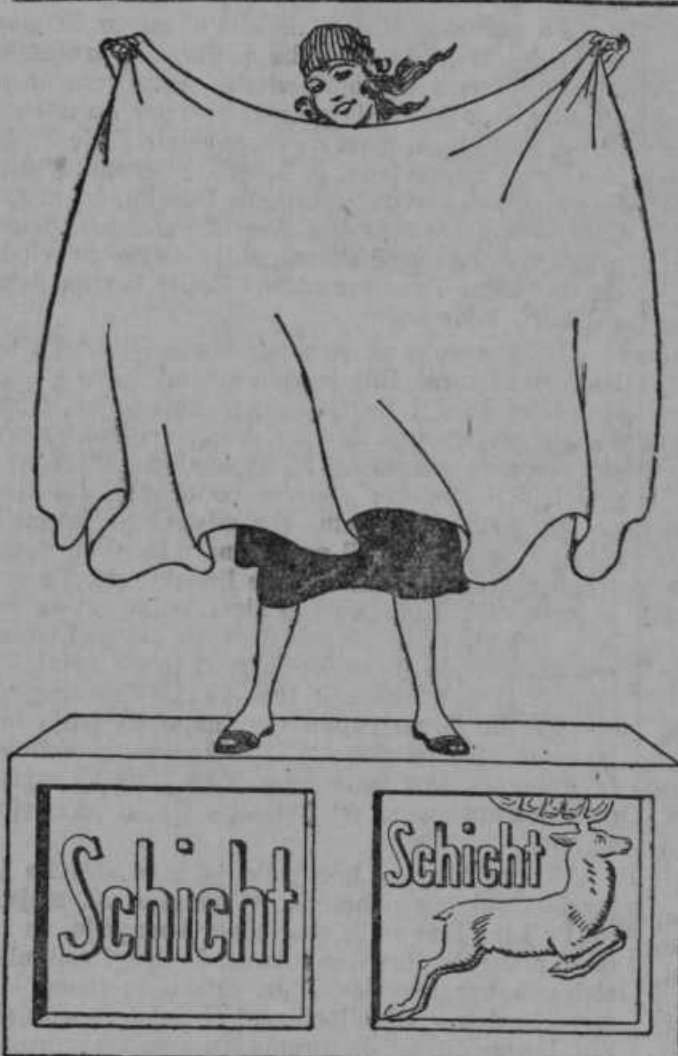
Popoldne:

Ob treh: Javen telovadni nastop, ki ga zaključijo skupina celokupne središke orlovske družine na ogradu gospe Marije Koter. Po končanem telovadskem sporedu prijateljska zabava, združena z velikim srečolovom. Za okrepitev bo preskrbljeno.

Da se omogoči čimvečja udeležba, smo zaprosili potom generalne direkcije drž. železnice ministrstvo

no mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsaflyud«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikoun. Uporaba »Elsaflyuda« vedno praja, bodisi o dznotrj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejšega dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 spe-

saobračaja za 50% popust od normalnih vozni cen, kar se nam je ugodilo pod št.: M. S. br. 9207 z dne 1. 4. 1926. — Vsi udeleženci imajo na vseh brzovlakih, potniških in mešanih vlakih ter na vseh progah v dneh od 18. do 22. junija t. l. polovično vožnjo. Na odhodni postaji kupijo celo karto do Središča, ter jo dajo opremiti z mokrim postajnim žigom. Pri prihodu

Namakaj z „Žensko hvalo“!
Izpiraj z „Jelenjim milom“!

Potem bo perilo,
brez najmanjše poškodbe,
brez truda,
ob največji varčnosti,
v najkrajšem času,
res popolnoma čisto!

SCHICHT

Mati gleda solznih oči za obema, dokler jej ne izgineta za ovinkom kakor takrat, ko sta odhajala od doma na cesarjevo povelje zdrava ter krepka.

Po končanem obisku pri Mariji bistriški se vrne Štefan in Rok domov.

Na rojstnem pragu ju ni sprejela majka, kakor sta pričakovala. Vrata so bila zapahnjena, po hiši vse tiho in mrtvo . . . Vstopita. V izbi je ležala majka na postelji. Z levico se je krčevito oklepala Štefanove železno-lesene desnice, v desnici je tiščala Rokove steklene oči . . .

Štefanov krik: »Majka, majka, vstani!« vzdrami slepega Roka in oba se poženeta proti postelji, kjer spava njuna majka smrtno spanje . . .

Prebridka resnica, da se je povrnila po letih njena kri — Štefan in Rok — kot še živa mrliča, jej je pretresla srce, da je zaplavalo še enkrat na valčkih materine ljubavi pri prvem svidenju; a nato pa prenehalo biti za vedno pri spoznanju resnice: Štefan brez roke, Bok brez oči . . .

Pesem je bila končana. Naše romarice so ihtele na glas. Usoda enorokega Štefana, slepega Roka in matere, ki je umrla radi zavesti: ljubljena sina sta se vrnila kot živa mrliča, je bila krona našemu bistriškemu romanju v vojnem letu 1918.

Bogec je odložil gosli, si otrl solze, vodnica ga je dregnila in kričal je iz polnih prs:

»Krajnske kumice, obrišite solze, dajte krone, zapojem drugo veselo!«

Porinil je gosli pod brado, potegnil razigrano po strunah in ubral kot uvod za novo ter veselo zagorsko poskočnico:

»Nikad ni ga prodal Zagorac kaplje vina, nego ga je popila vesela družina.

Pijmo ga, pijmo ga, sve do dana beloga!«

Že pri uvodu v novo ter veselo ni padla niti ena krona v slepcev klobuk. Romarice so ustajale in se uvrščale v procesijo.

Vižar je potegnil križ na glas in začel z Marijinimi litanijami.

Ostavili smo bogeca, ki nam je metal za slovo v hrbet:

»Kumeki, kumice, za Boga, pri nas v Zagorju plakamo in se veselimo, a vi Krajnci ste samo za žalost in solze! Dajte krone, zapojem drugo žalostno!«

Vižar je molil naprej litanije, romarice so odgovarjale: prosil za nas — in odkorakali smo v procesiji iz Marije Bistrice na Slovensko Stajersko, kjer smo spoznavali ter občutili vojno gorje globokeje, kakor še danes lahkomišelnji Zagorci.

Sokol mi je vzela otroka.

Znate-li oceniti bolesten krik matere, ki so ji oči zalite s solzami bridke boli in se ji bere z ust strašen vzdih: Nekdo mi je vzela dete!

Ta strašen dogodek sem doživel pred kratkim na vlaku blizu Prage. Videl sem popolnoma objokano ženo. Vprašal sem jo, kaj se ji je zgodilo, da je tako žalostna. Oči so se ji zarosile, na obrazu sem videl znake bolestenih krčev, iz njenih ust pa je pri-

čajni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 56 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Pojedine steklenice Elseflujda se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

v Središče je ne oddajo, ker velja potem tudi za vožnjo nazaj. Na slavnostnem prostoru prejme vsak udeleženec potrdilo, da se je resnično udeležil prireditve, ki mu da pravico do brezplačne vožnje nazaj.

Z ozirom na ugodnost polovične vožnje vabimo prav prisrčno vse somišljenike in prijatelje, člane in članice od blizu in daleč na proslavo tega pomenljivega in zgodovinskega dne našega »Orla«.

Na veselo svidenje v nedeljo, dne 20. junija v Središču!

Bog živi!

Središče, dne 20. maja 1926.

Pripravljalni odbor.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Nova vlada je — stara vlada. Izprememba se je izvršila le v tem, da je odstopil Pavle Radič iz »osebnih« ozirov in je mesto njega postal minister dr. Šibenik. Nova vlada nima nikakih načrtov, nikakega vpliva. V njej sedijo tudi ministri, ki so zoper samega sebe izglasovali nezaupnico. Nova vlada bo kmalu zopet — stara vlada.

Radič na »dopustu«. Radič pravi v svojem listu, da so mu zdravniki svetovali, naj gre — na dopust. Svetovali, oziroma zahtevali so pa to radikalni in je Radič sprejel to zahtevo. In tako je utihnil veliki gromovnik zoper korupcijo. Radič je menda mislil, da je treba le malo peska ljudem v oči nasipati, potem naj vlada korupcija dalje. Vsaj ta čas naj tudi radičevci in Pucelj ostanejo v vladi, da se on vrne z »dopusta«. Ne verujemo, da bo zdržal.

Strašni proračun 13 milijard dinarjev je v veljavi in zdaj je strah tiste, ki so zanj glasovali. Zanj sta glasovala tudi poslanca nove Slovenske kmetijske stranke Pucelj in Kelemina. Zdaj se pereta v »Kmetijskem listu«, češ, da bi bil proračun kljub temu sprejet, čeprav bi ona dva ne glasovala zanj. Tem grše, ker sta glasovala! A zato ona dva kot poslanca iz Slovenije nosita odgovornost za ta proračun. Slovenski kmet bo moral zdaj plačati strašen davek, izplačal pa bo tudi poslanca Kelemino in Pucelja, da bosta šla na politični zapeček, ker tako »ljubita« Slovence.

Samostojni demokrati so povsod tako vsiljivi kot pri nas. Med Srbi vrtijo svoje »Srbsko kolo«, list kakor je »Domovina«. Zdaj je ta stranka začela presedati celo radikalom, katerim je bila hlapčevsko udana. Radikalni list je zapisal te dni o tej stranki, da ne more z njo računati prav nobena resna stranka več. Kadar ji povsod drugod izpodleti, tedaj se z vso silo vrže na slovenskega kmeta ali z novo stranko, ali z novim listom. Zdaj je poizkusila z listom. Upamo, da se ji bo ravnotako ponesrečilo, kot se ji je do zdaj še vse, kar je začela in da bo ta stranka kmalu tako samostojna, da bo dr. Žerjav — sam ostal!

Kralj in kraljica bi po načrtu nameravala iti v Rim. Vendar se je ta dosedanji načrt toliko izpremenil, da bosta šla v Pariz in morda tudi v London, obisk v Rimu pa se bo morda za enkrat moral opustiti.

vrel vzdih, ki ga more izgovoriti edino ljubeča mati: Sokol mi je vzela otroka! Ko se je nekoliko umirila, mi je stvar objasnila.

V njeni vaši obstoji že 17 let Sokol. Ker ni bilo nobenega drugega društva, je vpisala vse svoje otroke v »Sokola«, kakor večina ostalih družin. Njena dva sinova sta hodila pred vojsko v sokolski uniformi pet na cerkveni kor. Po vojski, ki ji je vzela moža, je izdalo vodstvo »Sokola« ostro prepoved svojim članom, da bi peli v cerkvi. Telovadni nastopi in vaje so se vršili ravno med nedeljsko službo božjo. Ko se je tudi v njeni vaši leta 1921 začela širiti čehoslovaška narodna cerkev, se je vršila njihova krivoverška služba božja v sokolski telovadnici. Tedaj je zabilanila svojim trem mlajšim otrokom, da bi še dalje ostali v »Sokolu«. Najstarejši sin pa je ni hotel ubogati. Ko je v zadnjem času začel Sokol na Češkem delati z vsemi silami na to, da njegovi člani izstopijo iz katoliške Cerkve, je postal žrtev tudi njen sin. Nobeno njeno dete ni utonilo v mladosti v reki Lužnici, ki teče poleg njene hiše, a sedaj v zrelih letih ji je utonil sin v »Sokolu«.

Vse njene prošnje in solze niso nič pomagale. Zapustil je celo pridno nevesto z lepim posestvom, ker ni hotela izstopiti iz katoliške Cerkve. Pred nekaj dnevi je pobegnul z nekim odpadlim dekletom v Prago v službo. Tam se misli civilno poročiti. Mati hoče poskušati še enkrat. S svojim stricem, ki je čisljan krojač v Pragi, bo padla pred svojega sina na kolena in ga prosila, naj ne pljuva na to, kar je njej najsvetejše in naj se zopet vrne v katoliško Cerkev.

Mnogo je na Češkem rodbin, ki jim je Sokol zapeljal v zadnjem času sina, hčer, očeta ali celo mater.